

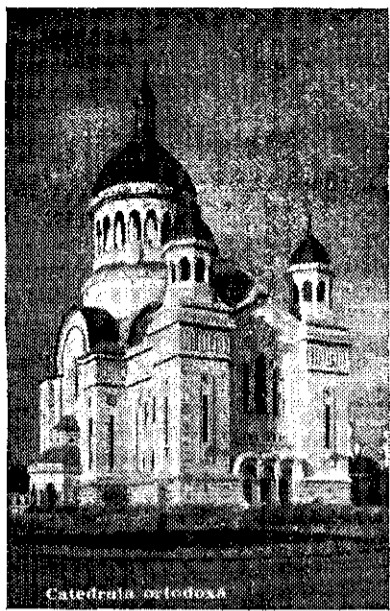
RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SAPTAMANAL

Abonamentul anual: 400 Lei

Director: Pr. N. VASIU

Redacția și Administrația:
ALBA-IULIA, Str. Avram Iancu 3

TRAGEDIA

INVĂȚĂMÂNTULUI ROMÂNESC DIN ARDEALUL OCUPAT

Intențiunile guvernului ungar față de Români din Ardealul ocupat încep să se lămurească tot mai mult.

Informațiunile oficiale se date de regimul unguresc însuși ne dau acum puțința să cunoaștem pe deplin situația tristă a învățământului românesc din acest teritoriu.

Principiul inițial al Ungurilor a fost să nu recunoască pe seama Românilor, de cât școlile cu caracter confesional. Cum însă noi n'am mai avut nici-o școală primară cu acest caracter, învățământul primar a trecut dintr'odată și fără nici o condiție, sub îndrumarea și controlul exclusiv al statului.

Astfel cei 3-400.000 de copii Români, ca să nu rămână fără școală, au trebuit să se înscrie la școlile primare de stat, cu limba de predare maghiară.

Prima consecință a acestui fapt a fost că, în mii de comune curat românești, învățătorii Români, care au mai rămas în teritoriul ocupat, s'au înlocuit cu elemente ungurești. Ungurii neavând însă destui învățători tîtrași, pe cei buni i-au numit în comunele cu populație maghiară, iar în satele românești au trimis oameni fără nici o pregătire didactică, în schimb porniți spre răzbdunare și distrugere a tot ceea ce este românesc.

Pentru înșelarea opiniei publice și în deosebi a Românilor, mai nou recurg însă la vechiul lor sistem de amăgire perfidă.

Au afirmat acum că sunt învoii să accepte circa 1200 de învățători Români pentru posturile neocupate în satele românești, au pus însă două condiții.

Întâi ca nici unul dintre ei, precum nici un membru al familiei lor, în cei 22 de ani de stăpînire românească, să nu fi lucrat împotriva intereselor poporului maghiar, sub nici o formă. În al doilea rând să știe vorbi perfect ungurește, pentru că limba de propunere este cea a statului.

Una din două însă: învățătorii aceștia sau au fost buni Români, fiind agenți conștiincioși ai culturii românești și în cazul acesta ei sunt excluși din învățământul statului maghiar, sau n'au activat pe teren național-românesc — ceea ce este aproape de necrezut — pentru care temei ar primi numirea, dar atunci activitatea lor din trecut fiind nuă pentru românism, încadrarea lor în noul sistem de învățământ este într-o egală măsură și nefolositoare și păgubitoare neamului nostru.

Este clar deci, ca lumina zilei, că în Ardealul ocupat populația majoritară a Românilor nu are școli primare cu limba de predare românească. Nu sunt asemenea școli, fiindcă regimul maghiar nu a aflat școli primare confesionale, iar Biserica nu are în a puțința să le creeze, neavând mijloacele necesare, precum și din motivul că învățătorii Români buni și cu ad vărâte sentimente naționale sunt excluși, prin dispozițiuni categorice, dela îndeplinirea misiunii lor de luminători ai satelor. Dar cu nimic nu este mai bună situația învățământului secundar.

Ungurii au răspândit știrea că pentru elevii Români au înființat 9 școli secundare și anume: la Oradea (2), la Cluj (4), la Gherla (1) și la Năsăud (2). Neadevărul este evident și în privința acesteia. Liceul grăniceresc și școala normală dela Năsăud n'au fost înființate de Unguri ci de Români, având norocul că Statul Român le-a recunoscut ca școli confesionale greco-catolice. Existența lor este asigurată, întrucât va continua să ființeze fondul grăniceresc; în orice caz însă statul maghiar nu a avut alt rol, decât să le tolereze, recunoscându-le dreptul de publicitate.

Dar toate celelalte școli secundare, despre care vorbesc ungurii, în unanimitatea lor, nu

sunt școli românești independente, ci numai secțiuni anexe pe lângă liceele maghiare. Și deosebirea aceasta însemnează foarte mult, fiindcă un învățământ dirijat de statul maghiar servește în primul rând numai scopurilor politice ale acestui stat. Într'adevăr secția românească funcționează în aceeași clădire a liceului unguresc și sub aceeași direcțiune școlară ungurească încât, în ambianța dată de împrejurări, ea nu poate avea nici un fel de viață românească, iar programa școlară este cea ungurească, dupăcum în această limbă se predau cele mai esențiale materii de studiu.

Mai mult decât atât. Istoria, care se propune și se învață în limba maghiară, nu numai că este cea a Ungariei, dar se înglobează în ea și istoria întregului Ardeal, prezentat ca exclusiv unguresc și ca o parte constitutivă a imperiului sfântului Ștefan. Acelaș lucru se întâmplă și cu geografia Ardealului.

Dar atunci o astfel de siluire a conștiinței elevilor, care cu câteva luni în urmă au învățat aceleași fapte în lumina unei conștinții reale și deci științifice, precum și discreditul aruncat asupra demnității naționale a poporului din care ei fac parte, poate oare să îndreptățească regimul maghiar să mai afirme că Români au școli românești și că ei se bucură de libertatea învățământului?

Deși ar trebui să ne măgulească măcar faptul că Ungurii înșiși sunt siliți a recunoaște că în orașe, socotite de ei curat ungurești, cum este Clujul, Oradea, numărul elevilor Români se cifrează la câteva sute, pentru fiecare secție românească, totuși este o datorie să remarcăm că regiuni întregi sunt lipsite de orice școală românească. Așa este regiunea Târgu-Mureș, Sălaj, Sighet, etc.

În sfârșit, afară de cele trei Academii teologice pentru ortodocși și uniți, o populație de un milion și jumătate de locuitori, nu are nicio școală superioară, cu atât mai puțin o Universitate românească.

Dezastrul acesta al învățământului românesc din Ardealul ocupat, se mai agravează și prin aceea că elevii Români nu au niciun fel de manuale școlare românești: nici în cursul primar, nici în cursul secundar. Căci manualele românești nu numai că nu sunt admise ci pentru completa lor distrugere s'a pornit o prigoană dintre cele mai sălbatice. După știrile ce le avem aceste manuale au fost strânse în curtea școlilor și arse pe rug, iar elevii aspru pedepsiți, pentru că le păstrează. În schimb, sub titlul de a ajuta elevii săraci, se impun manualele ungurești, cu văditul scop al desnaționalizării tineretului Român.

În Ardealul ocupat, Români n'au deci școala românească trebuincioasă și Ungurii nerespectând deciziunea arbitrală dela Viena, „de a considera în totul egal celorlalți cetățeni unguri“ pe Români, prin măsurile luate pe terenul învățământului de toate gradele au început opera sistematică de distrugere a culturii românești și de a desființa conștiința unității noastre naționale.

Români, frații noștri de sânge din Ungaria, se găsesc prin urmare în pragul celei mai cumplite crize naționale. Un aspect al primejdiei ce-i amenință este tragedia înfățișată a învățământului. Pentru ei a început era unei lupte cu totul inegală, fiind dușmanul milenar înarmat cu toate mijloacele adecvate realizării unui scop, pentru atingerea căruia acum au o experiență cu totul deosebită de aceea a trecutului.

Să nu ne lăsăm deci înșelați de nici-o aparență, căci salvarea Românilor din Ardealul ocupat nu poate veni, decât dela frații lor liberi, iar salvarea aceasta nu trebuie să întârzie, orice cale ar fi să se aleagă.

NICOLAE VASIU

Registrelle statistice familiare

De ani de zile în presa noastră bisericească se face aproape numai teorie și de aceea nu e fără folos să ne ocupăm și de lăturarea practică a agendelor oficiului parohial.

Căci preoții începători, nefamiliarizați cu agendele administrative, luptă cu greutate și săvârșesc de multe ori greșeli nepermise. Intre primele obligații, pe cari le are preotul de îndeplinit este întocmirea unui registru statistic familiar.

Acest registru este cerut de art. 34 din Regulamentul pentru organizarea bisericii și dacă există aici-colo el nu e compus după o normă uniformă. De aceea preoții, care vor să-și facă ordine în parohie, sunt siliți a-și tipări singuri coalele necesare.

Este adevărat, că regulamentul prescrie unele rubrici, dar acestea nu sunt complete, fiindcă avem interesul să cunoaștem și alte referințe din familii.

Cunosc un protopopiat, care are introdus registrul statistic în fiecare parohie și anume: Alba-Iulia. Natural și acesta este compus după cum a aflat de bine șeful tractual. La fel am procedat și subsemnatul din proprie inițiativă când mi-am procurat acest registru.

Cred, că fac un bun serviciu fraților preoți, îndeosebi celor tineri, arătându-le calea ce am urmat ca și folosul ce l-am tras din această lucrare. N'am pretenție să fiu urmat întru toate, ci dorința de a cunoaște părerea și practica altora.

Nimeni nu poate ști toate datele statistice decât dacă își cercetează credincioșii și apoi le verifică cu matricolele ca să fie exacte. Astfel poate cunoaște parohul starea exactă a tuturor familiilor sale.

Dar cum să se țină registrul, legat sau în coli volante? Părerea mea este, că în parohiile mici se poate purta legat, dar în coale mari și la orașe, numai în coli volante ca să se poată aranja familiile după alfabet. Acest procedeu ne ajută să căutăm o familie oarecare precum și la compunerea listei membrilor adunării parohiale, care iarăș e mai corect să se facă după alfabet.

Fiecare familie va avea deci coala sa separată care se introduce la litera respectivă și sub Nr. crt. următor.

Ca lucrarea să fie deplină e necesar să purtăm al doilea registru și anume cel statistic, care totalizează datele culese din coalele familiare. În acesta nu se includ decât capii de familie, cu datele numerice ale membrilor săi, iar în coalele familiare intră absolut toate persoanele aparținătoare familiei în ordinea situației și a nașterii cu toate datele ne-

cesare. În registrul statistic vom avea numai rubricile cerute de statistica oficială, pentru care sunt imprimare speciale.

Datele culese din coalele familiare le vom totaliza rubrică de rubrică și literă de literă pe o coală separată. Datele statistice se poartă numai cu creonul ca astfel să se poată face cu ușurință înlocuirile necesare.

Natural lucrul cel mai însemnat ni-l dă acest registru, căci an de an pe lângă schimbările obvenite prin botez, cununii, moarte, etc. trebuie a se face schimbările de trecere a copiilor dintr-o categorie în cealaltă de exemplu: Copiii sub 7 ani vor trece la rubrica anilor 7-15 etc. Fără de această operație întreaga lucrare va fi defectuoasă.

Rubricile necesare ar fi următoarele:

a) Pentru coala familiară: Nr. crt., numele și pronumele, numele părinților, calitatea în familie, religia, sexul, data și locul nașterii și al botezului, ocupația, data căsătoriei, data morții, știința de carte, neștiutor de carte, felul căsătoriei bis, civ, mixtă, concubinat și legătura între familii, schimbarea confesiunii dela... la...

b) Pentru registrul statistic: toate datele cerute de statistica oficială.

Iată și un exemplu:
COALA FAMILIARĂ.

1) Alb Simion părintii Nicolae
Alb Elena soț, ort., bărbat, născut la
27 Martie 1900 în Trâmpoele, botezat la 30 Martie 1900, căsătorit la 10 Aprilie 1920, știe carte, căsătorit bis.

2) Alb Elena părinții Ioan Sle-
Marin
vaș
Petric, soție, art., femeie, născută la 15 Iulie 1915 în Zlatna, botezată la 20 Iulie 1915, căs. la 10 April 1940 nu știe carte, căs. bis.

3) Alb Ștefan, fiu, ort. bărb. născut 10 Mai 1922 în Zlatna, botezat la 18 Mai 1922, are 7 clase primare, trecerea în registrul statistic, 1 Alb Simion copii sub 7 ani 1b, copii între 7-15 ani 1 f., oameni peste 15 an. 2 b + 1 f. = 3 b + 1 f total 4; știu carte 2 b + 1 f.; căsl bis 1 etc.

La urmă se face totalizarea literă de literă și apoi cea generală aflându-se cu exactitate matematică reala stare a sufletelor și familiilor din parohie.

Desigur se va spune, că aceste operații dau prea multă muncă dar exactitatea nu se poate dobândi și păstra decât numai prin lucru, care deși e migălos, totuș e plăcut și cu folos. Plângerea aceasta o pot ridica cel mult frații cu parohii mari, căci pentru cei cu parohii mici nu poate fi decât o plăcere.

Pr. Gh. Popescu

NOTA REDACȚIEI. Supunem discuției fraților preoți principiile de întocmire a registrelor necesare pentru o bună evidență statistică a credincioșilor din parohii. Sugestiile privitoare la orice domeniu al pastorației sunt bine venite și este chiar o datorie a preoților să se preocupe de orice problemă care îl poate ajuta în activitatea sa.

O părere despre preoțime

În ziarul »Cuvântul« din București, în ziua de 11 I. c. a apărut un articol cu titlul »Cam cetățean«. Privind »cam« pe preoți îl reproducem ca document al vremii.

Cam cetățean

Acum câțiva ani de zile se născuse un interesant proces între un preot și Ministerul Agriculturii și Domeniilor. Preotul ceruse un permis pentru vânat. Îl pasiona vânătoarea de iepuri. Ministerul n'avusese de lucru și întrebase Cultele dacă se cuvine, sau nu să elibereze preotului permisul cerut. Ministerul Cultelor răspunsese negativ: preotul, care slujește sfânta Liturghie, nu poate vâna fiare sălbatice. În posesiunea acestui răspuns, Ministerul Domeniilor refuzase preotului permisul de vânătoare. Preotul acționase în justiție ministerul. El susținea că e cetățean al țării și Constituția și legile acestei țări îi garantau lui acest elementar drept cetățenesc: dreptul de a poseda permis de vânătoare.

Întâmplarea aceasta îmi vine în minte acum când sânt întrebat dacă preotul poate să-și trăiască, în deplină libertate, viața lui de cetățean.

Se înțelege că cetățean fiind, el are dreptul să se folosească de libertățile garantate lui prin Constituție. Dar aceasta nu oricum! Căci preotul este cetățean cu două cetăți felurite. Și între datoriile lui față de aceste două cetăți se ivesc, prea adesea, coliziuni. Ce va face el în asemenea cazuri? Răspunsul e ușor de dat Fapta însă greu de lucrat.

Preotul este în primul rând preot, nu cetățean al țării. Ați auzit adeseori spunându-se: am întâlnit un om și un popă!

Deci popa nu e om. Precum nici omul nu e popă! Conduita preotului o va decide lupta dintre drepturile lui de cetățean al țării și datoriile lui de mijlocitor la mântuirii sufletului. Slugă la doi stăpâni, preotul va căuta neîncetat, să țină cumpăna între drepturi și datorii. Inclina-se-va cumpăna într-o parte, neliniștea lui va spori. Căci el are datoria de a ține dreaptă cum-

păna între dreptul lui de cetățean și datoria lui de preot.

Problema nu e ușor de rezolvată. Dar bunul simț și dreapta înțelegere pot scoate ușor la mal pe cel devastat de întrebări.

O statistică surprinzătoare

Mișcarea demografică a populației municipiului Sibiu, din anul 1940, prezintă o stare de lucruri din multe puncte de vedere interesantă.

În ceea ce privește însă situația confesională ea este deosebit de surprinzătoare pentru biserica ortodoxă.

Redăm, după ziarul »Timpul«, anul V. Nr. 1317 din 7 Ianuarie 1941, următorul tablou statistic:

Schimbări de confesiuni: Cele mai multe schimbări de confesiuni au provenit în urma căsătoriilor mixte.

Iată totalul: La ortodocși au trecut: 1 greco catolic, 7 evanghelici-lutherani, 1 reformat, 2 rom. catolici, 1 unitarian, 1 baptist și 4 aconfesionali. În total 17.

Greco-catolicii au primit: 29 ortodocși, 2 evangh. lut. 1 rom. cat. și 3 aconfesionali. În total 35.

La evangh.-lutherani: 7 ortodocși, 3 reformați, 1 rom. cat., 1 unitarian, 4 bapt. și 3 aconfesionali. În total 23.

La rom. catolici: 8 ortodocși, 1 greco-catolic, 8 evangh.-lut., 1 reformat și 3 aconfesionali. În total 21.

La mozaici: 1 evangh.-lut. și un reformat. Total 2.

La aconfesionali: 6 ortodocși, 1 evangh.-lut. În total 7.

La baptiști: 4 ortodocși. La unitariani: 1 român și 1 rom. cat. și la religia molocană (o sectă rusească) 1 român. Total general: 135 de treceri de la o religie la alta.

Au trecut deci dela ortodocși la greco-catolici 29, la evangh.-lutherani 7, la reformați 7, la rom. catolici 8, la aconfesionali 6, la baptiști 4. În total deci 61.

Astfel Biserica ortodoxă din Sibiu a primit 17 noi credincioși, dar în același timp a pierdut 61 dintre ai săi.

Într'adevăr la toate confesiunile ortodocșii sunt accia care au trecut în mai mare număr. În deosebi este uimitor că la greco-catolici au trecut 29 (de ai lor la noi a venit 1), iar la aconfesionali (care aparțin sectelor nerecunoscute) 6 (dela ei 4) și la baptiști 4 (dela ei 1).

Acest dezechilibru între trecerile la ortodocșie și trecerile dela ortodocșie la alte confesiuni nu se poate justifica numai prin căsătoriile mixte.

Să fie o urmare a situației ce s'a creiat Țării, după 30 August 1940, sau este un simptom mai grav?

În orice caz Sibiu este centrul mitropoliei Ardealului și un astfel de rezultat al activității religioase pe terenul mișcării confesiunilor, constituie o mare surprindere.

O pastorală a episcopului reformat din Cluj.

Ungurii susțin că nu mai continuă cu politica lor revizionistă și că ei consideră, granița dintre România și Ungaria, stabilită de arbitrajul din Viena, ca definitivă.

Nu ne referim la știrile pe care ni le aduc Românii privitor la gândurile Ungurilor.

Sunt atâtea și atâtea alte dovezi că Ungurii nu așteaptă decât momentul prielnic pentru ca să ocupe întreg Ardealul și să-și întindă opera de exterminare a Românilor și peste acest teritoriu.

Mult grațioasă este în privința această pastorală de Anul nou a episcopului reformat din Cluj, d. Vásárhelyi János.

P. S. S. mulțumește lui Dumnezeu că a redat pe Ungurii Ardeleni „patriei adevărate” (az igazi hazánk). Cei care au scăpat însă de sclavie nu trebuie să uite pe frații care au rămas dincolo de actualele hotare și să se roage pentru izbăvirea lor, punându-și toate puterile pentru întărirea neamului.

Clar deci și fără nici o puțință de răstălmăcire.

Pentru Ungurii de oriunde „patria adevărată” este Ungaria. Toate organizațiunile ungurești și în primul rând Biserica lor stau în slujba acestei idei a „patriei adevărate”, a cărei realizare o imploră pără și în activitatea bisericăască.

Toți ardelenii stăm deci într'un furnicar, în care fiecare Ungur este un agent al unei alte patrii, considerată ca singură adevărată.

Căci dacă episcopul Vásárhelyi care s'a străduit să-și însușească limba românească și a făcut nenumărate declarații de fidelitate față de Statul Român, a nutrit în același timp și visul patriei adevărate, ce trebuie să credem despre ceilalți capi mari și mai mărunți, ai Ungurilor care și în trecut și mai ales acum se abțin de la orice manifestare de supunere față de patrie română?

Pastorală aceasta să ne dea mult de gândit.

Deces

Societatea românească din Alba Iulia a petrecut în ziua de 14 l.c. la locul de vecinică odihnă pe un valoros membru al său.

Este *Ilarie Căcoveanu*, cassar la Banca „Izvorul”, care a murit subit, în vârstă de 62 de ani.

S'a stabilit în acest oraș, imediat după Unire. A fost director la Banca „Someșană” din Dej, apoi perceptor al județului Alba și până la pensionare subdirector al Ținutului Mureș.

Figura sa binecunoscută este mult regretată.

Marele succes al Filarmonicei române în Germania

De câțva timp se află într'un turneu artistic renumita noastră Societate muzicală din București „Filarmonica”.

A dat concerte în mai multe orașe ale Germaniei, astfel în Viena, Drezda și Berlin.

Presă berlineză de astăzi publică reportajii amănunțiți despre concertul Filarmonicei române la Berlin, care a avut loc aseară în prezența d-lui ministru Dr. Goebbels, a ambasadorului Italiei la Berlin și a d-nei Greceanu, soția ministrului României la Berlin.

Ziarele scot în evidență caracterul original al bucășilor românești precum și execuția excelentă a muzicanților români. Criticarii muzicali subliniază ecoul puternic pe care l-a lăsat în auditoriul berlinez această manifestație muzicală românească.

„Deutsche Allgemeine Zeitung” publică reportajul său pe prima pagină, cu titlul: „Legătura culturală româno-germană”.

Presă din Drezda publică și astăzi comentarii lungi asupra concertului Filarmonicei din București.

Astfel „Dresder Anzeiger” sub titlul: „Entuziasmul prilejuit de români” aduce elogii muzicii românești, spunând că compozițiile lui Constantinescu denotă un temperament dinamic, realist și au un timbru pur național, rămânând totuși în cadrele clasicismului. Muzica lui Drăgoi este contemplativă, visătoare și are totuși un puternic accent autohton, iar Lipati posedă un stil clasic clar și compoziția lui se caracterizează prin multă grație.

În ce privește pe Enescu, presa din Drezda crede că compozițiile lui au o inspirație cosmopolită foarte puternică și serioasă, reamintind muzica clasică.

Faptul că a asistat Gauleiterul din Saxonia la Concert este considerat ca o manifestare a relațiilor de prietenie între România Legionară și Germania național-socialistă.

Se scoate în evidență faptul că muzica românească a dovedit, că o muzică modernă poate să fie și melodică.

În general se vorbește despre tinerețea artiștilor, care se contopesc cu aceea a sufletului românesc.

Toată presa mulțumește României Legionare că a dat ocazie Germaniei să cunoască muzica românească.

Săptămâna internațională

După căderea orașului Bardia din Africa, fapt socotit de Italiani numai ca un episod, consiliul de miniștrii dela Roma, a confirmat hotărârea nezdruclnată a Italtel de a continua lupta și de a rămâne credincioasă pactului Axel. Obiectivele de război ale Marii Britanii, fiind contrarii aspirațiilor poporului italian, vor întâmpina o rezistență tot atât de înverșunată din partea Romei și Berlinului, ca și la începutul luptei.

Situația de pe frontul African, ca și aceea de pe frontul albanez a determinat însă Germania să-și trimită armata sa pe malurile Mării Mediterane.

Intr'adevăr evenimentele militare din Sud-Estul Europei și Nord-Vestul Africei, precum și atitudinea Statelor Unite, au contribuit în mare măsură ca cele două puteri ale Axei, strângând și mai mult relațiile lor, să se gândească la un atac decisiv în zona insulelor britanice și în zona Mediteranei orientale deodată.

Suntem deci în pragul unor evenimente excepționale și deaceia Sud-Estul Europei preocupă din nou politica mondială.

În deosebi rolul viitor al Bulgariei este privit cu multă încordare. În primul rând s'a desmințit că ar fi intrat trupe germane în Bulgaria. În același timp primul ministru bulgar Filof a vorbit curând la Rusluc, pe malul Dunării; a declarat că Bulgaria trece astăzi poate printr'unul din momentele cele mai critice ale istoriei ei.

A mai spus că războiul și pacea nu mai depind numai de voința popoarelor mici, dar politica bulgară, în orice caz, este pentru o revizuire a poziției Bulgariei, încercând pe cale pașnică să ajungă la repararea nedreptăților făcute ei.

În chestiunea trupelor germane din Bulgaria, agenția sovietică „Tass” a precizat că: „dacă există cu adevărat trupe germane în Bulgaria și dacă trecerea lor ulterioară în Bulgaria va avea loc de fapt, toate acestea s au petrecut și se produc fără, știrea și fără consimțământul Uniunii Sovietelor, căci din partea Germaniei nu s'a pus niciodată

în fața Uniunii Sovietelor problema șederii sau a trecerii trupelor germane în Bulgaria.”

De altfel între Germania și Uniunea Sovietelor s'a încheiat la 10 Ianuarie 1941 o convenție de natură economică, precum și un acord pentru delimitarea frontierelor între aceste două state.

Politica Uniunii Sovietelor o definește astfel: Este timpul să se înțeleagă că U. R. S. S. în calitate de putere nebeligerantă, urmărește și va urmări propria sa politică independentă, orice ar crede despre ea oamenii de stat din emisferile orientală și occidentală.

În același timp se duc conversații între statul major al Turciei și acela al Marii Britanii, în cadrul alianței dintre aceste state.

În Iugoslavia se duc tratative între partide pentru remanierea guvernului și această țară este vigilentă față de evenimentele politice internaționale.

În schimb a amânat ratificarea pactului de amicitie cu Ungaria, fapt ce trebuia să se întâmple la 24 Ianuarie a. c.

În extremul orient s'a deschis un nou focar de război între Franța și Siam, care a atacat Indo-China.

O mare agitație a stârnit însă în cercurile politice ale lumii mai ales legea de ajutorare a Angliei, care a fost depusă pe birourile congresului american din Washington. Legea aceasta va veni în desbaterea congresului în ziua de 20 l. c. și ea prevede depline puteri pentru președintele Roosevelt spre a ajuta Marea Britanie. O luptă mare se dă acum între tabăra intervenționistilor și a neintervenționistilor, dar după cum se crede proiectul va fi amendat numai în ce privește garanțiile ce urmează a fi date de cel care se împrumută.

Nu fără importanță sunt relațiile dintre România și Ungaria. E posibil ca în curând să se rela discuțiile dintre cele două guverne privitor la reglementarea situației create prin deciziunea arbitrală dela Viena. În ori ce caz Ungurii continuă cu provocarea atât prin Radio, cât și prin organizarea unor mari demonstrații îndreptate împotriva Românilor și toate ținute în ora-

șele ardelene de frontieră. Ca preludiu au și început din nou arestarea Românilor și confiscarea averilor românești.

Și o spun pe față că sunt represa'li. Nu faptul în sine ne poate însă ulmi, ci numai întrebarea, dacă, până acum, suntem de fapt noi provocătorii!

N. V.

Bibliografie

STATUL ȘI COMUNITATEA MORALĂ, de prof. Traian Brăileanu. Ed. II. București, 1940.

Noul volum al dlui profesor Traian Brăileanu cuprinde două studii apărute în „Revue internationale de Sociologie din Paris, tratând despre Incercări sociologice asupra libertății umane și despre Statul și comunitatea morală.

Opera aceasta formează introducerea la o lucrare mai cuprinzătoare, intitulată „Teoria comunității omenești,” care este în curs de apariție.

Problemele discutate sub aspect sociologic de către Dl. profesor Tr. Brăileanu, prezintă un interes deosebit mai ales din punct de vedere moral în actuala situație a țării noastre. Dsa ne spune că în aceasta sferă a valorilor, hotărăște numai fapta, exemplul. Un om devine virtuos urmând pilda celui ce întrușipează prin viața și faptele sale virtutea.

Statul deci nu poate fi decât, în primul rând, o comunitate morală și valoarea ideologiilor depinde tocmai de aportul pe care-l aduc neamului întreg.

* * *

La București a apărut o nouă revistă teologică, având caracterul unei reviste de critică. Este intitulată „PREDANIA,” întemeiată de dl G. Racoveanu.

* * *

La Redacție am primit următoarele:

1. VIAȚA ILUSTRATĂ, revistă de familie, apare la Cluj, sub patronajul P. S. S. episcopul Nicolae Colan.

FĂNTÂNA DARURILOR, redactată de Pr. Toma Chiricuță, București.

3. FOAIA DIECEZANĂ, organ of. al eparhiei ort. a Caransebeșului.

4. ROMÂNIA NOUĂ, ziar redactat de dl Zaharia Boilă.

5. TRIBUNA REFUGIAȚILOR, gazetă săpt. redactată de refugiații din Alba Iulia.

Moartea unui vrednic preot

În ziua de 11 Ianuarie a. c. a decedat vrednicul preot Amos Opris, administratorul parohial al parohiei Pătrângenii din protopopiatul Abrud. Suferind de mai mult timp, totuși, a continuat să-și îndeplinească datorițele sale pastorale, în slujba cărora a stat timp de 21 de ani.

În același timp a funcționat și ca învățător și fiind în această calitate un valoros membru al corpului didactic, a avut și funcțiunea de subinspector școlar, timp mai îndelungat.

După o asemenea activitate rodnică, moare în vârstă de 49 de ani, lăsând în urma sa o soție nemângăiată și 2 copii.

A fost înmormântat în ziua de 13 I. c. luând parte la ceremonia înmormântării: P. C. S. protopopul P. Popovici din Abrud și preoții: Gh. Popescu, Andrei Miclea, I. Hânza, V. Truța, Ștefan Moldovan, Part. Calancea și Petre Paul.

Dumnezeu să-l odihnească cu cei drepecți.

Capele ortodoxe românești în Germania

Pe teritoriul Germaniei de azi Români nu au decât două capele ortodoxe și anume la Berlin și la Viena.

Înainte de 1918 au mai existat încă 2 și anume la Lipsca și la Baden-Baden.

Capela din Lipsca s'a înființat în 1858 de către negustori români, care aveau legături comerciale cu acest oraș. Capela a dăinuit până la 1981, când Statul Român a refuzat să-i mai dea vreun ajutor.

Capela din Baden-Baden a fost zidită pe spesele fostului domnitor al Moldovei, Mihail Sturdza în anul 1863-1866, în amintirea fiului său, decedat în vârsta tinereții. A costat 2 milioane mărți și este de o frumusețe rară. După războiul mondial, Capela a trecut sub conducere rusească, deși efiitorul ei a supus-o sub jurisdicția mitropoliei Moldovei.

Capela din Berlin s'a înființat, în condițiuni modeste, la 13 Septembrie 1940, de către legionarii refugiați, în frunte cu Pr. Ștefan Palaghită. Ministerul Cultelor a aprobat subvenția necesară bunei funcționări.

Capela ortodoxă română din Viena este mai veche și stă sub dependența canonică a mitropoliei Bucovinei.

INFORMAȚIUNI

O ciudată atitudine a unui ziar clerical din Liubliana

Sub titlul „Joc de satir la Liubliana”; „Völkischer Beobachter” din Viena se ocupă de un articol apărut în ziarul clerical din Liubliana „Slovenec”, care cum observă ziarul german, cuprinde conștări externe de ciudate.

Ziarul din Liubliana afirmase că pacea viitoare nu va fi o pace a rațiunii și a dreptății, ci a violenței și a arbitrarului, astfel încât nu va putea dura mult, deoarece popoarele mici nu se mai lasă subjugate iar o asemenea pace ar turbura și armonia economică a lumii.

De aceea, după „Slovenec”, o victorie a democrației ar fi de dorit.

Nu obișnuim a frage cu tunul în vrăbii, observă „Völkischer Beobachter”. Socolim totuși că este curios că tocmai un ziar din Jugoslavia vorbește de armonie economică neturburată, când, fără tratate de comerț cu Germania și Italia, Jugoslavia n'ar putea s'o scoată — la capăt.

În toate țările așa zise democratice au existat însă călăreți pe principii, cari preferă să moară de foame „pe baze liberale” decât să fie organizați pe baze dirijate și autoritare.

„Slovenec” nu are decât să continue a ridica osanale libertății căci trebuie să existe veșnici întârziati pentru ca progresul să poată fi mai bine prețuit.

Ocuparea posturilor vacante de preoți și diaconi

D. profesor Traian Brăileanu, ministrul educației naționale, cultelor și artelor, a dat următoarea decizie:

Art. I. — Posturile de preoți și diaconi bugetare, vacante în prezent, nu se mai pot ocupa prin numirea sau înaintări, până la noua dispozițiune, urmând a se încadra mai întâiu clericii refugiați potrivit dispozițiilor Decretului-Lege Nr. 2317 din 10 Iulie 1940.

Art. II. — Toate formalitățile de numire în curs, în aceste posturi, se suspendă, afară de acelea referitoare la numiri făcute, în mod valabil, de eparhii până la data de 1 Ianuarie 1941 inclusiv.

Art. III. — Transferările și numirile de refugiați se vor face numai în posturile echivalente ca grad și salariu.

Absolvenții excepționali ai cursului supra primar pot fi primiți în gimnaziu

Ministrul educației naționale a aprobat ca absolvenții cu titlu excepțional ai cursului primar

complet (cu 7 clase) să poată fi primiți în gimnaziile teoretice dacă vor trece cu succes următoarele examene de diferență:

Pentru clasa II de gimnaziu: limba franceză, istorie, geografie, șt. naturale și matematici (materia cl. I gimnaziale).

Pentru clasa III de gimnaziu: I. română, I. franceză, istorie, geografie, șt. naturale și matematici cl. I și cl. II-a.

Pentru clasa IV-a de gimnaziu: I. română, (cl. II și III) I. latină, cl. III, I. franceză, istorie, geografie, matematici (cl. I, II, III) șt. naturale cl. I și II și șt. fizice cl. III.

Absolvenții cursului inferior al școlilor de învățământ aplicat nu pot trece examen de diferență pentru gimnaziul teoretic. Ei vor putea depune însă examene integrale clasă cu clasă, cei mai în vârstă putând obține înlesnirea de a trece două clase deodată.

Subscrierile funcționarilor la împrumutul pentru înzestrarea armatei — Scutiri de timbre la bordcrourele globale

Având în vedere că subscrierile funcționarilor publici și particulari, cât și a unei părți din pensionarii de Stat, la bonurile pentru înzestrarea Armatei, s'au făcut global, pe Instituții, eliberându-se o singură chitanță definitivă de subscriere, care trebuie prezentată împreună cu vărsămintele respective ghișeelor B. N. R. pentru eliberarea bonurilor iar ca urmare, pentru toți salariații unei întreprinderi, se face o singură emisiune și un singur borderou de proprietate. Ministerul de Finanțe a dispus să fie scutite de plata oricărei taxe și impozit proporțional de timbru, borderourile originale de proprietate, eliberate de către Casa Autonomă de Finanțare și Amortizare, global, pentru toți salariații respectivi și borderourile personale de transmitere către titulari, aceste borderouri neconstituind o transmisiune de titluri în sensul art. 14 § 15 din legea timbrului.

Poporul german pătruns de o adâncă preocupare religioasă

Adâncă preocupare religioasă a poporului german reiese din statistica publicate de centrala librăriilor germane.

Lucrările literare vin în primul rând cu 16,7 la sută publicații urmate imediat de lucrările religioase și teologice cu 9,5 la sută, Technica și meseriile reprezintă 7,6 la sută, iar istoria, istoria culturii și etnologia nu reprezintă decât 6,8 la sută din toate publicațiile.